

Många minns ännu den lilla låga stugan, som hukade under sticketaket strax t.v. om Bringetoftavägen mellan Lantells och Ottossons. Ett litet rum och ett ännu mindre kök rymde den.

Skyddet hette stugan, men det var nog ett kyrkboksnamn, som aldrig användes. Åtminstone på senare år sade man aldrig annat än Kutt-ldas. Det sägs i Komstad, att stugan var mycket gammal. Jo, det är möjligt – det fanns förr så många namnlösa backstugor. Men först 1879 nämns Skyddet i husförhörslängden och stugan blir identifierbar.

Då flyttade Jonas Johannisson och hans hustru Sara hit från backstugan Svärdsäng i Bringetofta. Samtidigt kom också den yngsta dottern, Ida, som ett par år "tjänat i Sandsjö. Familjen Johannisson hade bott på flera ställen i Bringetofta och även i Vallsjö. Som nygift arrenderade Jonas 1/12 Gådeberg, men efter några år blev han torpare och sedan gick det tydligen stadigt utför. År 1857 blev han statdräng på Vallsjö - här avses förmodligen nuvarande Vallsjö gård – efter att en kort tid ha bott på torpet Koppängen, där Ida tydligen föddes. Fem år senare lämnade Johannissons statarlivet och flyttade tillbaka till Bringetofta, nu till den ovannämnda backstugan Svärdskog. När ende sonen Klas 1872 flyttade till Annetorp i Ljunga by, noteras, att fadern är utfattig.

Sedan Johannissons 1879 kommit till Skyddet i Komstad, var det äntligen slut med flyttandet. Vad de båda gamla makarna levde på, kan man undra. Ida var inte hemma så värst mycket under de första åren i Komstad utan hade tjänst i Höreda och senare i Markaryd. Sedan hon 1885 flyttat hem för gott, kanske det blev lite bättre i stugan, eftersom hon kunde gå på "hjalpe" i gårdarna vid skörd och slakt och tvätt och när det eljest behövdes. Någon liten slant eller smakbit kunde det väl bli att ta med hem. Något liv i lyx och välmåga blev det sannerligen inte, men man drog sig fram.

Jonas Johannisson dog 1892 åttio år gammal. Sara - Kutta-Sara, sade man – överlevde honom i 23 år men var i flera år ständigt sängliggande. Evy Carlsson, född Lokrantz, kom väl ihåg gumman, som låg där i den högt uppallade sängen – det skulle väl skydda från det värsta golvdraget – och som tydligen inte gav upp hoppet om att komma på benen igen. "När det blir sommar, ska jag gå till Lunden och lea opp mej", brukade hon säga. Till Lunden kom hon väl aldrig men kanske till en stol utanför stugväggen en solig dag. 97 år var Sara, när hon dog 1915.

Så var Ida ensam kvar i stugan. Varför kallades hon Kutt-lda och modern Kutta-Sara? Ingen minns längre förklaringen. Någon har framkastat, att de haft anknytning till Vallsjötorpet Oxhagen, som oftast kallades Kuttra, men ingenting i kyrkböckerna tyder på detta.

Kutt-ldas tillvaro var inte alltid så lätt. Hon var nog en smula originell och det var tacksamt att retas med henne. Det berättas t.ex. , att när bönderna kolat på

vintern, körde många kolryssar förbi på vägen mot stationen eller vart de skulle. Drängpojckarna roade sig då ofta med att kasta inte helt kolade träbitar på Idas stuga, så att det smällde i väggarna. Genast kom Ida utrusande och skrek och skällde och domderade. Till pojckarnas förtjusning förstås. Men så fort kolryssarna försvunnit om kröken, blev Ida som en omvänd hand och förklarade nöjd, att nu hade hon torr och bra ved för flera dagar framåt.

Här fick Ida alltså lite utbyte av ofoget. Det fick hon däremot inte, när bypojckarna använde stugväggen som måltavla för stenkastning. Riktigt obehagligt blev det den gången en inspektor från Nordanskog - eller var det en fjärdingsman från Rickelstorp - tog sig för att rida runt stugan, trampa ner och slå ut alla fönster. Mannen blev verkligen åtalad och Ida fick ersättning för fönsterrutorna, men någon ersättning för den själsliga svedan och värken fick hon säkert aldrig.

Kutt-Ida var nyfiken och höll väl reda på grannar, bybor och andra. För att kunna kontrollera ordentligt hade hon titthål i rullgardinerna både mot Lantells och mot Ottossons. Hon visste, när bybönderna gick på kalas till varandra. Barn och småfolk som Ida blev inte medbjudna och Ida var nog lite avundsjuk. Hon brukade stå och vakta på de mätta och stinna gästerna, när de var på hemväg och lite ilsket hälsa dem med ett: "Jaså, ni går hem nu, ert ätarepack! " Stackars Ida, hon tänkte väl på all den goda kalasmaten, som hon aldrig fick smaka.

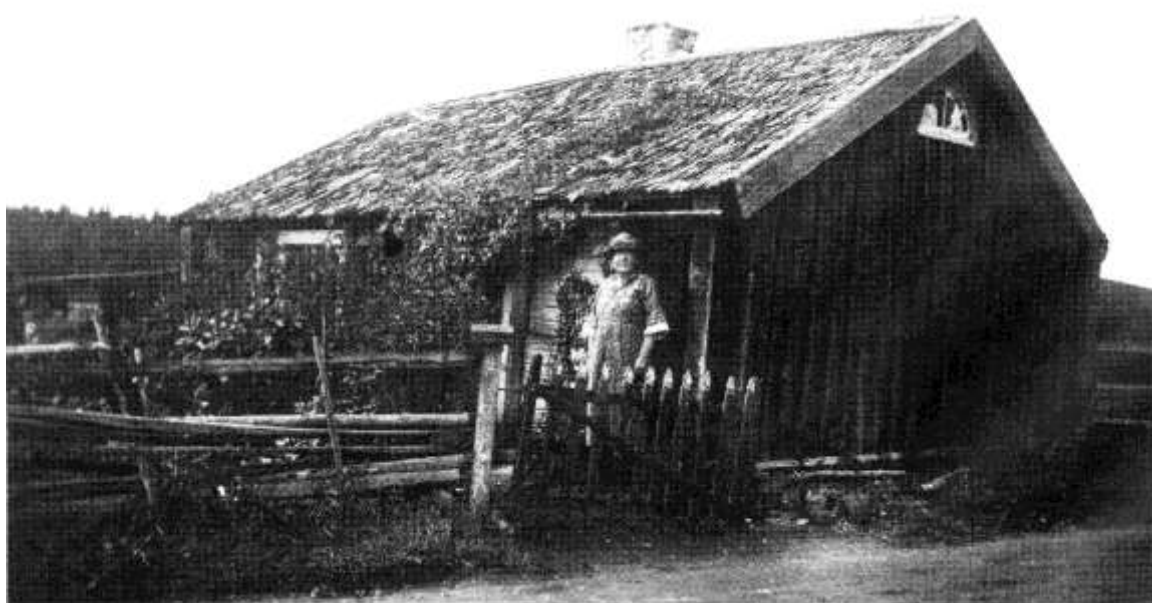
Kutt-Ida var nog något av skönhetsälskare, hade blick för det vackra. Hon tyckte mycket om blommor och hade en särdeles fin trädgård. Det lilla hemmet höll hon rent och prydligt. Hon var förtjust i smycken och glitter och vackra kläder och gjorde gå gott hon kunde för att pryda sin lilla runda gestalt. Gärna satte hon på sig flera ringar på en gång - väl inte precis guld och diamant men strass och glas, som också lyste. Hattar med flor och blommor var hon svag för och då och då sydde hon sig en ny klänning. Att köpa färdigt eller låta sy, var inte att tänka på, så hon knåpade själv ihop sina kreationer. Någon symaskin ägde hon inte, så allt måste sys för hand. Kutt-Ida dog på våren 1931 i sitt sjuttiofemte år och begravdes i "linjen" på N. Ljunga kyrkogård samtidigt som Emma på Örelid och Lis-Mari från Södreslätt. Det blev auktion på hennes lilla bohag, där järnsängen med mässingsknoppar väl var den förnämsta möbeln. Stugan revs snart och inga spår efter minst 50 års boende syns längre.

B. Skyddet

Komstad Västergård

Jonas Magnus Johannisson
h. Sara Katrina Andersdtr
d. Ida Kristina

född 1812 i Vallsjö
" 1818 " Ljunga
" 1856 " Vallsjö

Kutt-Ida, Ida Jonasson, vid Skyddet omkr. 1920.